

୧୯ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୨୦୨୫ ଖୁତ୍‌ବା ଜୁମାର ସାରାଂଶ
ସ୍ଥାନ - ମସଜିଦ୍ ମୁବାରକ, ଇସଲାମାବାଦ୍ ଟିଲ୍‌ଫୋର୍ଡ୍

ତାଲ୍‌ଫ୍ ଯୁଦ୍ଧର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତାରେ ନବୀଶ୍ରେଷ୍ଠ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ୍ ସ.ଅଙ୍କ ପବିତ୍ର ଜୀବନୀର ବର୍ଣ୍ଣନା ।

ଅଶ୍ୱତ୍ୱୁ ଅଲ୍ଲା ଇଲାହା ଇଲ୍ଲୁହୁ ଓହ୍‌ଦହୁ ଲାଶରିକା ଲହୁ ଓହ୍‌ଶ୍ୱତ୍ୱୁ ଅନ୍ନା ମୁହମ୍ମଦନ୍ ଅବ୍‌ଦୁହୁ ଓହ୍‌ସୁଲୁହୁ ଅମ୍ନାବାଦ୍ ଫତ୍ତୁଲୁହୁ ହିମିନଶ୍ ଶୈତା ନିରୁଜିମ୍ । ବିସ୍‌ମିଲ୍ଲା ହିରୁହେମା ନିରୁହିମ୍ । ଅଲ୍‌ହମ୍‌ଦୁ ଲିଲ୍ଲାହି ରବ୍‌ବିଲ୍ ଆଲମିନ୍ ଅର୍ରହମା ନିରୁହିମ୍ । ମାଲିକି ସ୍ୱୋମିଦ୍‌ଦିନ୍ । ଇସ୍‌କା ନାବୁଦୁ ଓ ଇସ୍‌କା ନସ୍‌ତଇନ୍ । ଇହିନସ୍ ସିରାତଲ୍ ମୁସ୍‌ତକିମ୍ ସିରାତଲ୍ ଲଜିନା ଅନ୍‌ଅମ୍‌ତା ଅଲ୍ଲେହିମ୍ ଗୈରିଲ୍ ମଗ୍‌ସୁବି ଆଲ୍ଲେହିମ୍ ଓଲ୍‌ହାଲ୍‌ଲିନ୍ ।

ତଶିହ୍‌ଦ୍, ତଉଜ୍ ଓ ସୁରାଃ ଫାତିହାର ଆବୃତ୍ତି କରିବା ପରେ ପ୍ରିୟ ହୁଜୁର ଅନଓର^{ସ.ବ} କହିଲେ; ଗତ ଖୁତ୍‌ବାରେ ତାଲ୍‌ଫ୍ ଯୁଦ୍ଧର ଚର୍ଚ୍ଚା ଚାଲିଥିଲା, ସେହି ଅବସରରେ ଜଣେ ସାହାବି ଉକ୍ତ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କ ସହିତ ଦ୍ୱିପାଖକ ଆଲୋଚନା କରିବାକୁ ସେମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ତାଲ୍‌ଫ୍‌ବାସୀ ତାଙ୍କର କୌଣସି ଅନିଷ୍ଟ ନକରିବାର ଜମାନତ ମଧ୍ୟ ଦେଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ସେ ଦୁର୍ଗର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ହେଲେ ସେତେବେଳେ ସେମାନେ ନିଜ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ଭଙ୍ଗ କରି ତାଙ୍କୁ ଶହ୍‌ଦ୍ କରିଦେଲେ । ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ ନବୀଶ୍ରେଷ୍ଠ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ୍ ସ.ଅ ସନ୍ଧି ସ୍ଥାପନର ପ୍ରୟାସ ଅବ୍ୟାହତ ରଖୁଥିଲେ ଏବଂ ଆଲୋଚନାଚକ୍ରକୁ ଜାରି ରଖି ହଜରତ ହନ୍‌ଜଲାଃ ର.ଅଙ୍କୁ ପ୍ରେରଣ କଲେ । କିନ୍ତୁ ତାଲ୍‌ଫ୍‌ବାସୀ ତାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଛାଡ଼ି ନଥିଲେ, ବରଂ ତାଙ୍କ ଉପରେ ବି ଆକ୍ରମଣ କରି ଦେଇଥିଲେ । ଏହା ଦେଖି ମହାଭାଗ କହିଲେ; କିଏ ଅଛି ଯେ ହନ୍‌ଜଲାଃଙ୍କୁ ଶତ୍ରୁ କବଳରୁ ରକ୍ଷା କରି ଆଣିବ ? ଏଥିରେ ହଜରତ ଅବ୍‌ବାସ^{ସ.ଅ} ବାହାରିଲେ ଓ ତାଙ୍କୁ ଆକ୍ରମଣକାରୀଙ୍କ କବଳରୁ ଉଦ୍ଧାର କରି ଆଣିଲେ ।

ତାଲ୍‌ଫ୍‌ବାସୀ ଓ କୁରୈଶଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅତି ପୁରାତନ ଓ ଘନିଷ୍ଠ ସମ୍ପର୍କ ରହିଥିଲା ତେଣୁ ସନ୍ଧି ସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ହଜରତ ଅବୁ ସୁଫୟାନ ବିନ୍ ହରବ୍^{ସ.ଅ} ଓ ହଜରତ ମୁଗେରାଃ ବିନ୍ ଶୈବାଃ^{ସ.ଅ} ଦୁର୍ଗ ଭିତରକୁ ଗଲେ । କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସଫଳତା ମିଳିଲା ନାହିଁ । ହଁ ତାଲ୍‌ଫ୍‌ବାସୀ ଏହି ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ଯେ, ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ୍ ସ.ଅଙ୍କୁ କହିବେ ଆମ ବଗିଚାଗୁଡ଼ିକୁ ନଷ୍ଟ କରିବେ ନାହିଁ ଏବଂ ଅଲ୍ଲାଃ ଓ ପାରସ୍ତରିକ ସମ୍ପର୍କର ଦ୍ୱାହି ଦେଇ ସେମାନେ ଏପରି ଦରଖାସ୍ତ କରିଥିଲେ ଯେ, ବଗିଚାଗୁଡ଼ିକୁ ନ ଉଜାଡ଼ି ସେହିପରି ରହିବାକୁ ଦେବେ । ବସ୍ତୁତଃ ପୁଣ୍ୟଶ୍ଳୋକ ତାଙ୍କ ନିବେଦନ ଗ୍ରହଣ କରି ବଗିଚାଗୁଡ଼ିକୁ ନଷ୍ଟ କରିବା ଆଦେଶକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିନେଲେ । ଏହା ନବୀଶ୍ରେଷ୍ଠ ସ.ଅଙ୍କ ଜୀବନୀର ଏପରି ଏକ ସୁନ୍ଦର ଓ ଗୌରବମୟ ଉଦାହରଣ ଯେ, ଯେତେବେଳେ ମହାଭାଗଙ୍କୁ ଇଶ୍ୱରଙ୍କ ସକାଶେ ଏପରି ନକରିବାକୁ ନିବେଦନର କରାଗଲା ସେତେବେଳେ ଆପଣ ଜାରି କରିଥିବା ଆଦେଶକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିନେଲେ । ଯାହାକି ଯୁଦ୍ଧର ନକ୍ସାକୁ ପାଲଟାଇ ଦେଇଥାନ୍ତା । ଏହି ଅବସରରେ ମହାଭାଗ ଏହା ଘୋଷଣା କରାଇଲେ ଯେ, ଯେଉଁ ଦାସମାନେ ଦୁର୍ଗରୁ ବାହାରି ଆମ ନିକଟକୁ ଚାଲି ଆସିବେ, ସେମାନେ ସ୍ୱାଧୀନ ହେବେ । ଏଥିରେ ୨୩ ଜଣ କ୍ରୀତଦାସ ଦୁର୍ଗରୁ ବାହାରି ଆସିଲେ, ଏଥିରେ ଦୁର୍ଗବାସୀ ଅତ୍ୟନ୍ତ କ୍ଷୋଭ ପ୍ରକାଶ କଲେ । ପୁଣ୍ୟଶ୍ଳୋକ ସେ ସମସ୍ତ କ୍ରୀତଦାସମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱାଧୀନ କରି ଜଣେ ଜଣେ ମୁସଲମାନଙ୍କ ଅଧୀନ କରିଦେଲେ ଓ ସେହି କ୍ରୀତଦାସମାନଙ୍କ ଭରଣପୋଷଣର ଦାୟିତ୍ୱ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମୁସଲମାନଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ କରିଦେଲେ । ଆଉ ମହାଭାଗ ଉପଦେଶ ପୂର୍ବକ କହିଲେ; ସେମାନଙ୍କୁ ଭଲ ଭାବରେ (ଇସଲାମର) ଶିକ୍ଷା ଦିଅ ।

ଏହି ଅବସରରେ ଉସ୍‌ୱୀନା ବିନ୍ ହସନ୍ ଫଜାରୀ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ୍ ସ.ଅଙ୍କ ଠାରୁ ଅନୁମତି ଲୋଡ଼ିଲେ ଯେ,

ତାଙ୍କୁ ଦୁର୍ଗ ଭିତରକୁ ଯାଇ ବନ୍ଦୁ ସକିପ୍ (ଦଳ)କୁ ଇସଲାମ ଧର୍ମ ପ୍ରତି ଆମନ୍ତ୍ରିତ କରିବାକୁ ସୁଯୋଗ ଦିଆଯାଉ । (ଉଦ୍‌ଦିନା ବିନ୍ ହସନ୍ ମକ୍କା ବିଜୟ ପୂର୍ବରୁ ଇସଲାମ ଧର୍ମରେ ଦିକ୍ଷୀତ ହୋଇଥିଲେ । ତାଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବର୍ଣ୍ଣନା ମିଳେ ଯେ ନବାଗ୍ରେଷ୍ଠ ତାଙ୍କୁ ଅହମ୍ମଦ ମତା ଅର୍ଥାତ୍ ଏପରି ନେତା ଓ ମାର୍ଗଦର୍ଶକ ଯିଏକି ମୁର୍ଖ ଅଟେ) । ଅତଏବ ଉଦ୍‌ଦିନାକୁ ଅନୁମତି ମୂଳିବା ମାତ୍ରେ ସେ ଦୁର୍ଗ ଭିତରକୁ ଚାଲିଗଲା ଓ ସେମାନଙ୍କୁ ଇସଲାମ ଧର୍ମ ପ୍ରତି ଆମନ୍ତ୍ରିତ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ବନ୍ଦୁ ସକିପ୍ (ଦଳ)କୁ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇଲା ଓ ସେଠାରୁ ଫେରିଆସି ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ମିଛ କହିଲା । ପରାକ୍ରମୀ ଅଲ୍ଲାଃ ଏଥିସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ମହାଭାଗକୁ ସୂଚିତ କରି ଦେଇଥିଲେ ଯେ, ଉଦ୍‌ଦିନା ଦୁର୍ଗବାସୀଙ୍କୁ କ'ଣ ସବୁ କହି ଆସିଛି ? ଅତଃ ମହାଭାଗ ତାହାର ସମସ୍ତ ମିଥ୍ୟା ବଚନ (ସର୍ବସମ୍ମୁଖରେ) ପରିପ୍ରକାଶ କରିଦେଲେ, ଯାହାକି ସେ ଅମାନ୍ୟକାରୀଙ୍କ ନିକଟରେ କରିଥିଲା । ଏହା ଶୁଣିବା ମାତ୍ରେ ଉଦ୍‌ଦିନା ସ୍ତବ୍ଧ ହୋଇଗଲା ।

ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^{ସ.ଅ} ଦୁର୍ଗର ଘେରାଉ କରିବା ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ହଜରତ ନଫ୍ଫିଲ୍ ବିନ୍ ମାଫ୍ଫିୟା^{ର.ଅ}ଙ୍କ ସହିତ ପରାମର୍ଶ କଲେ । ସେ କହିଲେ; ଏହା ତ ଏପରି କଥା ଯେମିତି ବିଲୁଆ ନିଜ ଗୁହାରେ ଲୁଚି ରହିଥିବ ଓ ଆମେ ତାହାକୁ ଧରିବା ପାଇଁ ଜଗି ବସିଥିବା ଏବଂ ତାହାକୁ ଛାଡ଼ି ଦେଲେ ମଧ୍ୟ ସେ କାହାରିକୁ କିଛି କ୍ଷତି ପହଞ୍ଚାଇବାର ତ ସାମର୍ଥ୍ୟ ରଖୁ ନଥାଏ । ଏଥିରେ ମହାଭାଗ ଦୁର୍ଗର ଘେରାଉ ଶେଷ କରିବାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଲେ । ମହାମହିମ ହୁଜୁର ଅନଫ୍ଫର^{ସ.ବ} କହିଲେ; ଏପରି ପ୍ରତୀତ ହେଉଛି କେବଳ ଏହି ପରାମର୍ଶ ଆଧାରରେ ନୁହେଁ, ବରଂ ଐଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟମୟ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ନିକଟରୁ କୌଣସି ବିଶେଷ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ ଓ ସଙ୍କେତ ହୁଜୁର^{ସ.ଅ}ଙ୍କୁ ମିଳିଥିଲା । ନତେତ୍ ମହାଭାଗ ଲଢ଼ି ଥିବା ଯୁଦ୍ଧଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଏପରି ପ୍ରଥମ ଥର ଘଟିଥିଲା ଯେ, ମହାଭାଗ ଏପରି ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଭିଯାନକୁ ଅଧୁରା ଛାଡ଼ି ଫେରି ଆସିଥିଲେ । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ହୁଜୁର^{ସ.ଅ}ଙ୍କର ଏକ ସ୍ଵପ୍ନର ମଧ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନା ମିଳେ, ଯାହାକି ମହାଭାଗ ହଜରତ ଅବୁବକର^{ର.ଅ}ଙ୍କୁ ଶୁଣାଇ ଥିଲେ । ନବାଗ୍ରେଷ୍ଠ କହିଲେ; ମୁଁ ସ୍ଵପ୍ନରେ ଦେଖିଲି ଏକ ବାସନରେ ଗୋଟିଏ ମାକ୍ଷି ମୋ ପାଖକୁ ଆସିଲା ଓ ଗୋଟିଏ କୁକୁଡ଼ା ଥଣ୍ଡା ମାରି ସେହି ବାସନଟିକୁ ତଳେ ପକାଇ ଦେଲା । ଏଥିରେ ହଜରତ ଅବୁବକର^{ର.ଅ} କହିଲେ; ମୁଁ ଭାବୁଛି ମହାଭାଗ ବନ୍ଦୁ ସକିପ୍ ଠାରୁ ଯାହା ଆଶା ବାନ୍ଧିଛନ୍ତି ତାହା ଏଥର ହାସଲ ହେବ ନାହିଁ । ହୁଜୁର^{ସ.ଅ} ମଧ୍ୟ ଅବୁବକର^{ର.ଅ}ଙ୍କ ଏହି କଥାର ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ ।

ଯେତେବେଳେ ଘେରାଉ ଉଚ୍ଛେଦ କରିବାର ଘୋଷଣା କରାଗଲା ସେତେବେଳେ କେତେକ ଯୁବକଙ୍କର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଥିଲା ଯେ, ଆମେ ବିଜୟ ହାସଲ କରିବା ବ୍ୟତୀତ କାହିଁକି ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରୁଅଛେ ? ତେବେ ପ୍ରଥମେ ସେମାନେ ହଜରତ ଅବୁବକର^{ର.ଅ} ଓ ହଜରତ ଉମର^{ର.ଅ}ଙ୍କ ନିକଟକୁ ଗଲେ ଯେ, ସେମାନେ ଯାଇ ମହାଭାଗ^{ସ.ଅ}ଙ୍କ ସେବାରେ ନିବେଦନ କରନ୍ତୁ କି ବିଜୟ ପ୍ରାପ୍ତି କରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଘେରାଉ ଜାରି ରଖାଯାଉ । କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ସେ ଦୁହେଁ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ସ୍ଵୀକାର କଲେ ନାହିଁ, ସେତେବେଳେ ଉକ୍ତ ଯୁବକମାନେ ସ୍ଵୟଂ ମହାଭାଗଙ୍କ ସେବାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଗଲେ ଓ ଅତି ଭାବବିହ୍ଵଳ ହୋଇ ଅନୁରୋଧ କଲେ ହେ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ରସୁଲ^{ସ.ଅ} ! ଆମେମାନେ ଲଢ଼ିବୁ । ଏଥିରେ ମହାଭାଗ କହିଲେ; ଠିକ୍ ଅଛି ! କାଲି ସକାଳେ ତୁମେମାନେ ଶତ୍ରୁର ମୁକାବିଲା କର । ପରବର୍ତ୍ତୀ ଦିନ ସେମାନେ ଶତ୍ରୁ ସହିତ ମୁହାଁମୁହିଁ ହେଲେ, କିନ୍ତୁ ଜଖମ ଓ ଆଘାତ ବ୍ୟତୀତ ସେମାନଙ୍କୁ କିଛି ହାସଲ ହେଲା ନାହିଁ । ସୁତରାଂ ହୁଜୁର^{ସ.ଅ} କହିଲେ; କାଲି ସକାଳେ ଆମେମାନେ ଏଠାରୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରିଯିବା, ଏଥିରେ ସେହି ଯୁବକଗଣ ମଧ୍ୟ ଆନନ୍ଦିତ ହୋଇଗଲେ । ତାଙ୍କ ରାୟରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦେଖି ପୁଣ୍ୟଶ୍ଳୋକ ମଧ୍ୟ ସ୍ଥିତହାସ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କଲେ ।

ଏହି ଯୁଦ୍ଧରେ ଅମାନ୍ୟକାରୀଙ୍କର ତିନିଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି ନିହତ ହୋଇଥିଲେ, ଯଦିଚ ସେମାନଙ୍କ ଆଘାତ ପ୍ରାପ୍ତ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମୃତକଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାର କୌଣସି ବର୍ଣ୍ଣନା ମିଳୁ ନାହିଁ । କାରଣ ସେମାନେ ଦୁର୍ଗ ଭିତରେ ରହିଥିଲେ, ଏହିପରି ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ଆଘାତ ପ୍ରାପ୍ତ ଲୋକମାନଙ୍କର ସଠିକ୍ ଆକଳନ ହୋଇପାରି ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ ହଜରତ

ଅବୁ ସୁଫୟାନ ଓ ହଜରତ ଅବୁଲୁଃ ବିନ୍ ଅବି ବକର୍^{ର.ଅ} କ୍ଷତାକ୍ତ ହୋଇଥିବାର ବର୍ଣ୍ଣନା ମିଳୁଅଛି । ଏହି ଯୁଦ୍ଧରେ ୧୨ ଜଣ ସାହାବି ଶହିଦ୍ ହୋଇଥିଲେ ସେମାନେ ହେଲେ- ହଜରତ ସଇଦ୍ ବିନ୍ ଆସ^{ର.ଅ}, ହଜରତ ଅରଫତା ବିନ୍ ଜିନାବ୍^{ର.ଅ}, ହଜରତ ଅବୁଲୁଃ ବିନ୍ ଅବି ଉମୟା^{ର.ଅ}, ହଜରତ ଅବୁଲୁଃ ବିନ୍ ଆମିର୍^{ର.ଅ}, ହଜରତ ସାଇବ୍ ବିନ୍ ହାରିସ୍^{ର.ଅ} ଓ ତାଙ୍କର ଭାଇ ଅବୁଲୁଃ ବିନ୍ ହାରିସ୍^{ର.ଅ}, ହଜରତ ଜଲିହା ବିନ୍ ଅବୁଲୁଃ^{ର.ଅ}, ହଜରତ ସାବିତ୍ ବିନ୍ ଜଲା^{ର.ଅ}, ହଜରତ ହାରିସ୍ ବିନ୍ ସୋହେଲ୍^{ର.ଅ}, ହଜରତ ମୁନଜିର୍ ବିନ୍ ଅବୁଲୁଃ^{ର.ଅ}, ହଜରତ ରକିମ୍ ବିନ୍ ସାବିତ୍^{ର.ଅ} ଓ ହଜରତ ଅବୁଲୁଃ ବିନ୍ ଅବୁବକର୍^{ର.ଅ} ଇତ୍ୟାଦି ଶହିଦ୍ ହୋଇଥିଲେ । ଏହି ଅଭିଯାନରେ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ ^{ସ.ଅ}ଙ୍କର ଦୁଇଜଣ ପବିତ୍ର ସହଧର୍ମିଣୀ ହଜରତ ଉନ୍ନେ ସଲ୍ମା^{ର.ଅ} ଓ ହଜରତ ଜୈନବ୍^{ର.ଅ} ସାମିଲ ଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ସକାଶେ ଦୁଇଟି ଶିବିର ତିଆରି କରାଯାଇଥିଲା । ମହାଭାଗ ସେହି ଦୁଇ ଶିବିର ମଧ୍ୟଭାଗରେ ନମାଜ ପାଠ କରୁଥିଲେ । ହୁଜୁର^{ସ.ଅ} ତାଙ୍କଫ୍ ବସ୍ତ୍ରର କେତେଦିନ ଘେରାଉ କରିଥିଲେ ସେଥି ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ବର୍ଣ୍ଣନା ମିଳୁଅଛି । ଯହିଁରେ ୧୦ରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ୪୦ରାତ୍ରର ଚର୍ଚ୍ଚା ରହିଛି ।

ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରିବା ସମୟରେ ହୁଜୁର^{ସ.ଅ} କହିଲେ; ଏହି ଉକ୍ତି ଆବୃତ୍ତି କରି ଚାଲ ଯେ ଆମେ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନକାରୀ, କ୍ଷମା ଭିକ୍ଷାକାରୀ, ଉପାସନାକାରୀ ଓ ନିଜ ପାଳନକର୍ତ୍ତାଙ୍କର ପ୍ରଶଂସା ଗାନକାରୀ । ମହାଭାଗଙ୍କୁ ନିବେଦନ କରାଗଲା ହେ ଅଲ୍ଲୁଃଙ୍କ ରସୁଲ୍^{ସ.ଅ} ! ବନ୍ଦୁ ସକିଫ୍କୁ ଅଭିଶାପ ଦିଅନ୍ତୁ । କିନ୍ତୁ ନବାଗ୍ରେଷ୍ଠ ^{ସ.ଅ}ଙ୍କ ପ୍ରଶଂସା ହୃଦୟ ଏପରି ଥିଲା ଯେ, ମହାଭାଗ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଅଭିଶାପର କାମନା କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଏହି ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ ହେ ପ୍ରଭୁ ! ସକିଫ୍ ଗୋଷ୍ଠୀକୁ ସତ୍ପଥ ଦେଖାଅ ଓ ତାଙ୍କ ଖାଦ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ ଯୋଗାଣ ବିନିମୟରେ ଆମମାନଙ୍କ ସକାଶେ ତୁମ୍ଭେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ହୋଇଯାଅ । ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ ^{ସ.ଅ}ଙ୍କର ମୂଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ତ ଏହା ଥିଲା ଯେ, ପ୍ରଭୁଙ୍କର ମାର୍ଗରୂପ ଉକ୍ରମାନେ ତାଙ୍କ ଶରଣାପନ୍ନ ହୁଅନ୍ତୁ । ସୁତରାଂ ମହାଭାଗଙ୍କର ଏହି ପ୍ରାର୍ଥନା ସର୍ବଶକ୍ତିମାନ ଅଲ୍ଲୁଃ ଏପରି ଗ୍ରହଣ କଲେ ଯେ, ସେହି ଘଟଣାକୁ ବର୍ଷେ ପୂରଣ ହୋଇ ନଥିଲା କି ସମସ୍ତ ତାଙ୍କଫ୍ ବାସୀ ରମଜାନ ମାସ ୯ ହିଜ୍ରାରେ ମୁସଲମାନ ହୋଇଗଲେ ।

ହୁନେନ୍ ଯୁଦ୍ଧରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବା ମାଲେ ଗନିମତ୍ (ଯୁଦ୍ଧରୁ ଅର୍ଜିତ ସମ୍ପଦ) ବଣ୍ଟନ ହେବାର ଚର୍ଚ୍ଚା ମଧ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣିତ ରହିଛି । ମହାଭାଗ ^{ସ.ଅ}ଙ୍କ ଆଦେଶକ୍ରମେ ଦାସମାନେ ଯାହାଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ୬ ଅବା ୮ ହଜାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିଥିଲା, ତାଙ୍କ ରହିବା ନିମନ୍ତେ ଅସ୍ତ୍ରାୟା ଆବାସ ନିର୍ମାଣ କରାଗଲା । ଯାହା ଫଳରେ ସେମାନେ ଶୀତ ଓ ଗ୍ରୀଷ୍ମର ଉତ୍ତାପରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବେ । ଉକ୍ତ ମାଲେ ଗନିମତ୍ରେ ୨୪ ହଜାର ଓଟ ଓ ୪୦ ହଜାରରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଚେଲିମେଣ୍ଟା, ୪ ହଜାର ଓକ୍ସିୟା ରୁପା ଯାହାକି ପାଖାପାଖି ୪୯୦ କି.ଗ୍ରା ହେବ, ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ପୂର୍ବରୁ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ କଦାଚିତ୍ ଏତେ ପରିମାଣର ମାଲେ ଗନିମତ୍ ହାସଲ ହୋଇ ନଥିଲା । ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ ମଧ୍ୟ ମହାଭାଗ ନିଜ ସହାବାମାନଙ୍କ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣର ଏପରି ଧ୍ୟାନ ରଖୁଥିଲେ ଯେ, ହୁଜୁର^{ସ.ଅ} ମାଲେ ଗନିମତ୍ ବଣ୍ଟନ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଘୋଷଣା କଲେ କି ଏହି ସମ୍ପତ୍ତିର ଏକପଞ୍ଚମାଂଶ ବ୍ୟତୀତ ମୋର ଭାଗ ମଧ୍ୟ ସେତିକି, ଯେତିକି ତୁମମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କର ଅଧିକାର ରହିଛି । ଆଉ ସେହି ଏକ ପଞ୍ଚମାଂଶ ମଧ୍ୟ ତୁମମାନଙ୍କୁ ହିଁ ମିଳିବ । ସେଥିଅନ୍ତେ ମହାଭାଗ କହିଲେ; ଯଦି କେହି ଗୋଟିଏ ତୁଚ୍ଛ ଛୁଅଁ ଅବା ସୁତା ଅବା ତା'ଠାରୁ ନଗଣ୍ୟ ବସ୍ତୁ (ଲୁଚାଇ) ନେଇଯାଇଛି ତେବେ ସେ ତାହା ଫେରସ୍ତ କରିଦେଉ । ବିଶ୍ୱାସଘାତ କରିବାରୁ ନିବୃତ୍ତ ରୁହ କାରଣ ପ୍ରଳୟ ଦିବସରେ ଏପରି ବିଶ୍ୱାସଘାତୀଙ୍କ ସକାଶେ ତାହା ଲଜ୍ୟାଜନକ ଓ କାଳିମା ସାବ୍ୟସ୍ତ ହେବ । ଏହା ଶୁଣିବା ମାତ୍ରେ ଜଣେ ସାହାବି ଓଟର ଚୁଟିରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏକ ସୁତା ଗୋଳା ଘେନି ଆଣି ମହାଭାଗଙ୍କ ସେବାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ଓ କହିଲେ; ମୁଁ ଜିନ୍ (ବାହନ ପିଠିରେ ରଖାଯାଉଥିବା ଆସନ) ସିଲେଇ କରିବା ପାଇଁ ଏହି ସୁତାକୁ ମାଲେ ଗନିମତ୍ ମଧ୍ୟରୁ ରଖି ନେଇଥିଲି ।

ଏହିପରି ଅନ୍ୟ ଜଣେ ସାହାବି ମହାଭାଗଙ୍କ ସେବାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ କହିଲେ; ମୁଁ ଏକ ଛୁଅଁ ନେଇ ନିଜ ପତ୍ନୀକୁ ପ୍ରଦାନ କରି ଦେଇଥିଲି, କିନ୍ତୁ ଆପଣଙ୍କ ଘୋଷଣା ଶୁଣିବା ମାତ୍ରେ ତାଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯାଇ ତାହା

ନେଇ ଆସିଲି ଓ ମାଲେ ଗନିମତ୍ରେ ରଖିଦେଲି । ହୁଜୁର^{ସ.ଅ} ମାଲେ ଗନିମତ୍ ବଶ୍ତୁନ କରିବା ସମୟରେ ଅସହାୟ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ମନେ ରଖୁଥିଲେ । ସର୍ବପ୍ରଥମେ ହୁଜୁର^{ସ.ଅ} ଗୋଷ୍ଠୀମାନଙ୍କର ଅଧିପତି ଓ ସରଦାରମାନଙ୍କୁ ମାଲେ ଗନିମତ୍ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ, ସେମାନେ ନିଜ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ସୁପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଓ ସମ୍ମାନିତ ଥିଲେ । ମହାଭାଗ ସେମାନଙ୍କୁ ୧୦୦/୧୦୦ ଓ ୫୦/୫୦ଟି ଓଟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ତା'ପରେ ହୁଜୁର^{ସ.ଅ} ହଜରତ ଜୈଦ୍ ବିନ୍ ସାବିତ୍^{ର.ଅ}ଙ୍କୁ କହିଲେ; ବାକି ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଡାକି ଆଣ ଓ ସେମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ମହାଭାଗ ମାଲେ ଗନିମତ୍ ପ୍ରଦାନ କଲେ । ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ଭାଗରେ ଚାରୋଟି ଓଟ ଅବା ୪୦ଗୋଟି ଛେଳି ପଡ଼ିଥିଲା । ମହାଭାଗ କୁରେଶ୍‌ଙ୍କୁ ମାଲେ ଗନିମତ୍‌ରୁ ଭାଗ ଦେବାର ଗୋଟିଏ କାରଣ ଏହା ଦର୍ଶାଇଲେ ଯେ, ମୁଁ କୁରେଶ୍‌ଙ୍କୁ ମାଲେ ଗନିମତ୍ ପ୍ରଦାନ କରି ତାଙ୍କୁ ଖୁସି କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛି । କାରଣ ସେମାନେ ଅନେକେଶ୍ୱରବାଦକୁ ପରିତ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ଅଧିକ ସମୟ ଅତିବାହିତ ହୋଇ ନାହିଁ । ଏହି ଅବସରରେ କେତେକ କପଟବିଶ୍ୱାସୀ ମାଲେ ଗନିମତ୍ ବଶ୍ତୁନ କରିବାକୁ କେନ୍ଦ୍ର କରି ଆପଣି ମଧ୍ୟ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ଆରୋପ ଲଗାଇ ଥିଲେ ଯେ, ନଉଜୁବିଲ୍ଲାଃ ମହାଭାଗ ମାଲେ ଗନିମତ୍ ବଶ୍ତୁନ କରିବାରେ ନ୍ୟାୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି ନାହାନ୍ତି । ଆଉ ନା ଇଶ୍ୱରଙ୍କ ପ୍ରୀତିଭାଜନ ଲାଭ କରିବା ପରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ଏକଥା ଶୁଣିବା ପରେ ମହାଭାଗ^{ସ.ଅ}ଙ୍କର ପବିତ୍ର ଚେହେରା ଲୋହିତ ବର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଗଲା । ହୁଜୁର^{ସ.ଅ} କହିଲେ; ଯଦି ଅଲ୍ଲାଃ ଓ ତାହାଙ୍କ ରସୁଲ ନ୍ୟାୟ ଆଚରଣ କରୁ ନାହାନ୍ତି ତେବେ ଆଉ କିଏ ନ୍ୟାୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବ । ସେଥିଅନ୍ତେ ମହାଭାଗ କହିଲେ; ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ମୋ ଭାଇ ମୁସା^{ଅ.ସ} ଉପରେ ଦୟା ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ କରନ୍ତୁ, ତାଙ୍କୁ ଆ'ଠାରୁ ବଳି ବଡ଼ ବଡ଼ କଷ୍ଟ ସହ୍ୟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ଓ ସେତେବେଳେ ସେ ଯୈର୍ଯ୍ୟ ରକ୍ଷା କରିଥିଲେ ।

ତହିଁ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଛିଡ଼ା ହେଲା ଓ ସେ ମଧ୍ୟ ମାଲେ ଗନିମତ୍ ବିଭାଜନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଉପରେ ଆପଣି ବାଢ଼ିଲା । ଏଥିରେ ପୁଣ୍ୟଶ୍ଳୋକ କହିଲେ; ତୁମର ଅମଙ୍ଗଳ ହେଉ, ଯଦି ମୁଁ ନ୍ୟାୟ ଆଚରଣ କରୁ ନାହିଁ ତେବେ ଆଉ କିଏ କରୁଛି । ହଜରତ ଖାଲିଦ୍ ବିନ୍ ଝୁଲିଦ୍^{ର.ଅ} ଓ ହଜରତ ଉମର^{ର.ଅ} ଛିଡ଼ା ହେଲେ ଏବଂ କହିଲେ; ହୁଜୁର ଯଦି ଆପଣ ଆଦେଶ ଦେବେ ତା'ହେଲେ ଏହିକ୍ଷଣି ଆମେ ଏହି ଦୁର୍ବୃତ୍ତର ଗଳା କାଟି ଦେବୁ । ମହାଭାଗ କହିଲେ; ନା! ସମ୍ଭବତଃ ଏ ନମାଜ ପାଠ କରୁଥିବ । ଏଥିରେ ହଜରତ ଖାଲିଦ୍^{ର.ଅ} କହିଲେ; କ'ଣ କୌଣସି ନମାଜ ପାଠକାରୀ ଏପରି କଥା କହିପାରେ ଯାହା ତା ହୃଦୟରେ ନଥିବ । ହୁଜୁର^{ସ.ଅ} ପୁନଶ୍ଚ କହିଲେ; ଖାଲିଦ୍! ମୋତେ ଏହି ଆଦେଶ ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ ଯେ, ମୁଁ ବକ୍ଷ ଚିରି ଅବା ଛାତି ଫାଟି ଦେଖିବି ଅର୍ଥାତ୍ ଲୋକମାନଙ୍କ ମନ କଥା ଜାଣିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବି ।

ଅଲ୍‌ହମ୍‌ଦୁ ଲିଲ୍ଲାହି ନହ୍‌ମଦୁହୁ ଓ ନସ୍‌ତଇନୁହୁ ଓନସ୍‌ତଗଫିରୁହୁ ଓନୁମିନୁ ବିହି ଓନତଓକ୍‌କଲୁ ଆଲ୍‌ଲିହି ଓ ନଉଜୁବିଲ୍ଲା ମିନ୍ ଶୁରୁରେ ଅନପୁସିନା ଓ ମିନ୍ ସଇସ୍‌ଆତି ଆମାଲିନା ମଇଁ ସୁହ୍‌ଦିହିଲ୍ଲା ଫିଲାମୁଜିଲ୍ଲା ଲହୁ ଓମଇଁ ସୁଜଲିଲ୍‌ହୁ ଫିଲା ହାଦିସ୍‌ଲା ଲହୁ ଓନଶ୍‌ହଦୁ ଅଲ୍‌ଲା ଇଲାହା ଇଲ୍‌ଲ୍ଲାହୁ ଓନଶ୍‌ହଦୁ ଅନା ମୁହମ୍ମଦନ୍ ଅବ୍‌ଦୁହୁ ଓରସୁଲୁହୁ । ଇବାଦଲ୍ଲାହି ରହ୍‌ମକୁମୁଲ୍ଲାହା ଇନ୍‌ଲିଲ୍ଲାହା ସ୍‌ମୁରୁବିଲ୍ ଅଦଲେ ଓଲ୍ ଇହ୍‌ସାନି ଓଇତାଲ୍‌ଜିଲ କୁରବା ଓସ୍‌ନହ୍‌ ଅନିଲ୍ ଫହ୍‌ଶାଲ ଓଲ୍ ମୁନକରି ଓଲ୍ ବରାଲ୍ ସଇଦୁକୁମ୍ ଲଅଲ୍‌ଲକୁମ୍ ତଜକ୍ କରୁନ୍ ଉୟକୁରୁଲ୍ଲାହା ସ୍‌ୟକୁରୁକୁମ୍ ଓଦ୍‌ତହୁ ସ୍‌ସ୍‌ତଜିବ୍ ଲକୁମ୍ ଓଲ୍‌ଯିକ୍‌ରୁଲ୍ଲାହି ଅକ୍‌ବର ।

Khulasa Khutba Juma Huzoor Anwar a.b.a

19th September 2025

Translated to Odia by : Moulavi Anwar Ahmad Khan